

MÉREGTELENÍTŐ

2022.01.szám

KEDVES OLVASÓ!

Bekopogtatott az Élet nevű nagy kaland egy újabb fejezete: a 2022. év. Csendben ülök szobámban.

Helyzetkép: Fenyőág, fényfüzér, mint máskor. Halk zene szól, nem tereli el a figyelmet, inkább nyugtat.

Rád gondolok, Olvasó. Sok arc, de sokszor csak nevek, akiket nem ismerek, azok, akiknek az arccal rendelkezők tovább küldik ezt a kis újságot. Küldik, mert meg akarják osztani.

20. évébe lépett a méregtelenítő szándékkal írt újság, s bevallom, eddig még nem, de most kis ideig elbizonytalanodtam. Folytassuk? Van mondanivalónk, van még helyünk ebben a nagyon hangos, nagyon erőszakossá váló világban? Kíváncsi még valaki azokra a gondolatokra, versekre, helyzetképekre, amik minket megérintettek? A gondolatainkra, amiket nagyon csendesen elmondunk?

Nyitogattam sorban a decemberi szám után kapott leveleket, jókívánságokat. „Mindig örülök az újságnak, megosztom másokkal is...” Többen így köszönték az elmúlt év munkáját.

Ez segített dönteni. Megszületett az elhatározás, amíg bírjuk, írjuk... a Lélek segítségét kérve.

A szándékunk továbbra is az: megosztani a szépet, elgondolkodtatni, állásfoglalásra serkenteni, bátorítani, s nem utolsó sorban vidámítani.

Így szokásom szerint a Viccoldallal kezdem az írást, ettől nekem is mindjárt kisüt a nap! (ámbár ilyen szürkeséget, ami ma dec.28-án beborította világunkat, nehéz még a napfénynek is átragyogni,). De a Lélek Szeretete? Az más! Az minden szürkeséggel elbír!

Kedves Olvasó! Munkára fel Mindnyájan! A kovásznak élnie kell, vár egy nagy véka liszt, hogy kelhessen, hogy ehető kenyérré váljon emberi Életünk! Boldog Új Évet, jó munkát!

Szabó Magda: Az a szép fényes éjszaka (rövidítve)

Megszületett.

A folyamat jobban fáj, mint képzelte, először találkozott közvetlenül az emberi test szenvedésével, s mert az volt, aki, a kín érzékelésekor azonnal az anyjára gondolt, hogy annak mi juthatott a gyötrelomből ilyen keservesen hosszú vándorlás és kezdetben szinte reménytelen szálláskeresés után. Felsírt, ahogy más csecsemők, hisz az akarat emberi megnyilvánulást kívánt tőle, de tudta, a különleges állapot, hogy még mindig képes elválasztani valódi mivoltát újszülött formájától, végéhez közeledik, már csak percekig érzékelheti a tizenkét dimenziót, rövidesen bezárulnak előtte az időfolyosók is, és csak halála közeledése hasít majd újra rést a földi kárpiton körötte, mikor már felismerte és betöltötte küldetését.

Kicsit megmozdította a fejét, hiszen látott, amire más csecsemő közvetlen a világba kerülésekor még képtelen. Körülhordta a pillantását, részleteiben is érzékelni kívánta ezt az éjszakát, amelyet majd az ő születéséről neveznek el mindenféle nyelveken, és úgy tartanak számon, hogy az ő napja. Szóval ilyen Júdea, és ez itt testi szemmel Efratai Betlehem.

Átlátott a falon is, túl a lakott, jelenleg túlzásúfolt terület házain, minden sugárzott a mezőn, ott voltak a pásztorok, az angyal, s mindjük felett a csillag. A közvetített üzenet, a pásztorkürtök és az égi seregek zengése csak az ő füléig jutott el, mert a körötte lévők idebenn abból a távolságból nem hallhaták az ígéretet, másra is figyeltek egyébként, ővele volt itt elfoglalva mindenki, persze hogy ő az egyedüli, aki mindent érzékel. Olyan hangerővel érte el szöveg és dallam, hogy szinte szúrta a hang, odakapott a fejéhez. Védelem – mondta benne az addig ismeretlen test reflexe, és kezével is, pillantásával is az anyját kereste, akit annak kiválasztásától ismert, de most fogta fel először pórusaival, tapintásával bőre melegét, enyhítő közelségét. Az anyja, ahogy megmoccant a karjában, azonnal feljebb emelte és erősebben szorította magához, arcán, langyos ifjú testén még alig szikkadt az életadás verejtéke. „Sírt szegény – gondolta az újszülött –, bizony, sírt, hallottam. És mennyit fog még sírni miattam, miféle árnyékok között, amelyekben csak a saját arca világít, mekkora terhek és szűkölő aggodalom súlya alatt. Kezdetől sejtette, milyen lesz a jövő, hiszen nem szokott liliomos angyal üzenettel meghajolni akárki hajadon szobájában, s ha mégis megteszi, megérzi a kiválasztott, hogy ezentúl új törvények szabályozzák majd az életét, s nem valószínű, hogy ezek csak az anyai öröm és önfeledtség mosolygó óráinak jelzései.”

„Könny – ismételte magában a szót –, ezzel kezdődik minden, s nyilván ezzel végződik is, saját könnyemmel, a másokéval. Anyám, túl erős és éles ez a sok nesz, mindent külön is hallok és egyszerre is.” Felfigyelt a váratlan mozdulatra, anyja hirtelen két tenyere öblével takarta el a füleit, pedig ő csak felnyöszörgött, nem volt szabad szóval jeleznie, mi zavarja, s az mégis megérezte, mitől szenved. „Mivel értetek ti, anyák, te, kiválasztott, és a többi, akinek nincsen, nem lesz neve a történelemben? A lelketekkel?”,

Álmosodott, ez is merőben ismeretlen élmény volt, kielemezni, mit jeleznek súlyosodó szemhéjai, de nem engedett a zsongító érzésnek, még ott voltak körötte Efrata Betlehem friss képei mellett a megszokott dimenziók is, nem engedte el őket, kapaszkodott a kettős érzékelésbe. A füle már váltott, nem érzett fájdalmat, új arc hajolt hozzá, bölcs, szelíd, kicsit szomorú, nem fiatal szemek vizsgálták rajta a frissen ráadott könnyű kelmét, aztán munkában megvastagodott, biztonságos ujjak kiegészítették az öltözékét valami puha, könnyű gyapjúdarabbal. Jólesett, bár eddig se fázott, zsúfolt volt a helyiség, ember és állat kigőzölgése érződött, és még valami, ami kellemes volt az orrának: szénaillat. ...Zizegetett az alom, ahogy az ács meg-megemelte, a csecsemő követte a szemével, látta, amint lel valami lécet, s már csengtek az iszákából kikeresett, útközbeni munkára szánt szegek, dolgozott a kisbalta, a kalapács. Az ács híres volt a munkájáról, most sem akárhogy dolgozott, a jászolsarok ép volt már, letört külső oldalán ügyes kis keresztben összeillesztett fácskák oltalmazták majd a szénaágyban az ott fekvőt az állatok kíváncsisága vagy mohósága ellen. Az újszülött végigborzongott, mikor a kis oszlopokat látta. „Honnan tudná – gondolta –, mikor csak mi tudjuk, mi, hárman egyek, ő honnan tudhatná, mikor tilos tudnia. Ez már a test jelzése, a testem teszi, hogy riaszt az a forma, hogy az iszony kiüt rajtam, nyirkos a homlokom, míg nézem a mintát: hosszabb léc, kurtább léc, egy helyütt egybefogja a szög, a metszési ponton. Csakhogy hol van még térben és időben ez a kellék, a mai éjszakának nem a baltaütés a vezérdallama, hanem az ének. Ez a kereszt a pászkaünnephez tartozik, a lécecskék feszesen állnak, mint a katonák. Majd lesznek katonák is, de nem most, nem ma éjjel, és nem itt.” ...

Megváltoztatta látássíkját, figyelme most a főváros felé fordult, a főpap már aludt, a papi rendek is, kivéve az öröket, és a Templom is ébren volt, a Templom sose aludt, mintha fala és drágakövei és villogó sima áldozati oltárai mind a távolba füleltek volna, hallják-e már, amire várnak. Az újszülött jól megnézte a templomudvart is, amelyen egyszer ott áll majd nappali fényben, és körötte hullámszik a tömeg. Anyja újra fogta kendője csücskét, és ismét megtörölgette a kis fejet, hisz nem tudta, mit mond annak egy más idősík más terében a templomudvar, mint ahogy azt sem képzelhette, hogy a fiú az ölében Heródes király szárnysegédjét látja most, amint a rezidencia őrszobáján az ügyeletes római tisztet faggatja az udvari jós kíséretében, hogyan lehetséges, hogy idegen tudósok vagy államfők, ki tudja, kik, anélkül lépték át a határt, hogy a királyi udvartartást előre értesítették volna, de ha már megtörtént, miért nem irányították őket ismeretlen úti céljuk helyett a fővárosba. Ráncos lett a bőr a csepp homlokon, az anya megint megpróbálta elsimítani az izgalom számára érthetetlen jelzéseit, ő nem hallotta, hogy ordít a római tiszt Heródes szárnysegédjére, aki amúgy is gyűlölte a király környezetét, az egész egzotikus szolgálatot, ahol piperkőc udvari majmok meg jó sok rohanganak vész hírekkel a szálláskörletekbe, mi köze egy jósnak a határhoz meg ahhoz, mikor ki lép át rajta, hisz ez a Római Birodalom, csak nincs az a kényszerképzetük, hogy ha elvileg és papíron van is valami megállapodás, itt

bármilyen is a zsidóké. Három előkelő egyén lépte át a határt, három földrajzi ponton, hasonlíthatatlanul jobb modorral közelítettek a határőrséghez a jelentések szerint, mint itt a rezidencián más udvari tisztviselők szoktak, ez tény. Na és? Fizettek saját személyük és tevéik meg csomaghordó öszvéreik után útdíjat, amit az itteni urak szívesen elmulasztanak, ugyan miért kellett volna visszafogni őket. A világ megváltóját keresték, ezt nevezték meg úti célul, ezt pedig nem tiltja a római jog semmilyen paragrafus, hisz itt még a meg sem születettek is tudják, hogy mindenki a világ megváltóját várja és keresi, miért éppen ennek a három illetőnek tilos az, ami akárkinek szabad. A csillagot illetőleg közölheti – hallotta az anyja térdén figyelő –, nincs égitestügyben a szolgálati szabályzatban semmi utasítás, a határátlépés lehetősége nem a napi horoszkóphoz igazodik. ...Az újszülött felsírt, olyan erős volt a kiabálás abban a messzi városban, a két langyos tenyér megint ráborult a fülére. Ez a római olyan hangos volt, hogy alig hallotta miatta az angyalt és a pásztorokat...

A pásztorok a mező felől őfelé futottak, a szárnysegéd és az udvari jó Heródeshez a vész hírral, az újszülött látta a kettős mozgást, amely a föld két különböző pontján egyazon ok miatt szolgálta a dinamikát. Megint felsírt, nevelőapja, aki éppen felemelte, hogy végre el tudja helyezni szépen elrekesztett fekvőhelyén, megriadt, hátha ügyetlenül nyúlt hozzá, nincs neki ilyen képlékeny, puha testhez szokott fogása, ő gerendával, gyaluval veszkődik, csak nem szorította meg ezt a cseppet itt? ...

A széna puha volt, illatos, jólesett a hátának, és mégis valami nyugtalanságot érzett, ezúttal nemcsak a benne lévő földöntúli, hanem a teste is. „Éhes vagyok – csodálkozott el –, ez az érzés az éhség.” Tudta, még egy pillanat, s anyja megérzi, mivel csendesítheti el, nem várta meg, magától elhallgatott, mert a síkokat és tereket kezdte egyre homályosabban érzékelni, figyelmeztette magát, ne engedjen az ennivalóért jelentkező anyagnak, még néhány perc, és becsukódnak az időfolyosók, megszűnik különleges érzékelése, két szülő tehetetlen újszülöttje lesz, s neki még meg kellene néznie, akik elindultak felé és miatta anélkül, hogy tudnák, hogy ezt tették. Képes-e még eligazodni az egyre szűkülő koordináták között?

Még megtalálta mindet. Ott, a szikár szirtű spanyol tengerparton, a villában a kelleetlenül engedelmessé, de feltétlen parancsteljesítésre született sovány kisfiú vita és ellenkezés nélkül követte nevelőjét, mikor apja úgy találta, ideje lefeküdni, pedig legkedvesebb játékát játszotta, de a gyermek, Pilátus, mióta élt, mindig mérlegelt, megéri-e a tét, az esetleges nyereség a kockáztatást vagy a büntetést. Semmi sem éri meg a vele rendelkezők rosszallását, vélekedett a sovány fiú, dehogyan éri meg. Ha nincs ellenállás, az ügy azonnal rendeződik, az élet szokott kellemes menetében folyik tovább.

Kis Júdással viszont baj volt, az a korlátlan könnyökölt, és egyre csak a csillagot figyelte, az újszülött még a hangját is hallotta távolról, okos anyját faggatta a kis Júdás, ugye, hogy ez a valami az égen azt mutatja, hogy a hazafiak visszaveszik a hazát, és végeznek minden undok, disznóhúsfaló rómaival. Anyja szeretettel és higgadtan meglegyintette, hallgasson, mit

kiabál a nyitott erkélyen, csak súgják be a helyőrségnek, vagy ami még rosszabb, legyenek figyelmesek erre a fékezhetetlen kölyökre a zelóták, s csalják maguk közé partizánnak. Hát nincs elég izgalom Júdeában? Júdás anyja torkig volt a politika és a történelem tébolyával... Semmirekellő a férfinép.

Körülbelül erre a megállapításra jutott Magdalában Ashra is, a helyi lupanár egyik takarítónője, aki ... szép volt, és ékes beszédű, és tudta, lánya, Mirjám, ha megnő, még szebb lesz nála, de úgy határozott, azt nem hagyja Magdalában, felküldi Jeruzsálembe: ha már legázolják, hiszen mindenkit legázolnak itt, legalább bársony és illatszert és drágakövek között történjék, ne ilyen elsődleges nyomorban. „Ugyan már – gondolta a csecsemő –, a végén úgyis enyém lesz a te Mirjám lányod Magdalából, mit tudod te, mi vár még rá, asszony.” Mert más idősíkból és koordináták között gondolta, Ashra nem érthette meg, s ez is így volt jó, közben megjött a pásztorokkal az angyal, beértek a mezőről, a csecsemő akkor éppen a Genezáret tavát figyelte, amelyen lapos kavicsokat ugráltatott egy halászsuhanc, kedvetlen, morcos fiú volt, unatkozott ezen az éjszakán, munka nem volt, éhes maradt, a csillagra nézett, azt gondolta, mekkora halpikkely, jó volna ilyen nagy halat kifogni. „Te vad – gondolta a csecsemő, te szigorú, te verekedős, máris hogy szeretlek. Örülj, ha másnak nem, az erődnek, mennyi vasizom van szívós karodban, nézd azt a csepp kis beteg Lázárt, most is ott lehelgetik a lánytestvérei a kezeit Bethániában, elkelve neki a te egészségedből, Simon. Ne sírj, aludj el, Lázár, nem kell félni. Nekem higgy, ne másnak. Nincs halál.” Észrevette az angyalt, és tudta, hogy elkövetkezett számára a reális idő, az egyetlen síkú, egyetlen terű, amely a testi halálba vezet, a nem akármilyen halálba. Még látta a lassan összehúzódó dimenziókban, ahogy a szárnysegéd és az udvari jós beesnek Heródes szobájába, s tudta, nemsokára megkezdődik az üldözés. Még egyszer megnézte az anyját, a nevelőapját, és a következő pillanatban már erőt vett rajta a test törvénye, nem látott semmit, nem is érdekelt semmi, csak az, hogy éhes, álmos, sokan vannak, és hagyják békén.

Ha még lát, látta volna, hogy egy teve néz be a nyitott ajtón, és a szomszéd, aki irgalomból kijelölte neki ezt a helyet, kezében egy tál gőzölgő levessel a fiatal anya felé lépdel. Mikor az állat befelé figyelő óriási szemét észreveszi, ingerült lesz, és ha hall, hallotta volna, azt mondja a szüleinek, ma éjjel se különös látogatókról, se tevéről nem volt szó.

Juhász Gyula: Vízkeresztre

Jövének távol, boldog Napkeletről
Három királyok, híres mágusok,
Mert hírt hallottak a csodás Gyerekről,
Kiről legenda és jóslat susog.

Ki született szegényen Betlehemben,
Kit megöletne Heródes király
S aranyat, tömjént, mirrhát lelkesedve
Hoz néki Gáspár, Menyhért, Boldizsár!

Szerecsen, indus, perzsa, mind csodálja
A Kisdedet, ki a jövő királya
S a csillagot, mely homlokán ragyog.

Ő édes, kedves. Bájolón gagyog
S egy pintyőkét néz, mely szent szeliden
A Szűz Mária vállán megpihen...

Cantalamessa bíboros az ember istengyermekségéről

A Pápai Ház szónoka felidézte Szent Pál galatákhöz írt levele egyik alapgondolatát: „Isten az idők teljességében elküldte Fiát, hogy elnyerjük a fogadott fiúságot.” Isten a szívünkbe árasztotta Fia Lelkét, aki kiáltja: „Abba, Atya” (v.ö. Gal 4,4–6). A Lélek maga tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten gyermekei vagyunk” (Róm 8,15–16). Ennek az új állapotnak a felfedezését szolgálják az Írások, az Isten Szava, de Pál apostol beszél egy „újabb tanúról”, a Szentlélekről, aki „segít megízlelni az Atyától nyert gyermekség édes ízét”.

A nehézség abban áll, hogy ezt az istengyermeki állapotunkat többnyire „úgy fogadjuk be hittal, hogy közben nem mozdul meg semmi a bensőnkben: **hisszük az elmével, de nem éljük át a szívünkkel!**” Ebben segít a Szentlélek.

De hogyan segít nekünk? – vetette fel a kérdést a szónok. – Meg kell tisztítani az Atyáról alkotott képünket, mert őt sokszor szigorú úrnak képzeljük, aki szembeszáll földi vágyaink kielégítésével: Ezt nem szabad, azt sem! – mondja, mintha ellenezné a boldogságunkat. Saját lelkigyakorlatos tapasztalatára utalva Cantalamessa atya megemléltette, hogy a résztvevők sokszor tartanak a Miatyánk imádság „Legyen meg a te akaratod!” kérésétől. Ennek az lehet az oka, hogy öntudatlanul is a kellemetlen és fájdalmas dolgokat társítjuk Isten akaratához, ami áldozatot, lemondást követel, és ami – úgy tűnik – sérti a szabadságunkat. Mintha Isten ellene lenne minden ünnepnek, örömeink és tetszésnek! Ha ilyenkor látnánk lelkünk arculatát, az bizony sötét, savanyú és

keserű lenne: „Ha valóban nem lehet másként, akkor, na jó, legyen meg az ő akarata!” Nézzük meg, hogy mit csinál a Szentlélek, hogy kigyógyítson minket Ádám e szörnyű örökségéből! Valójában a kegyelem minden eszközével egy másik istenarcot kezd felfedni előttünk, amelyet Jézus tárt fel az evangéliumokban róla, aki úgy szeret bennünket, hogy „a saját Fiát sem kímélte értünk”. Ez a tapasztalat óhatatlanul e kiáltásban tör ki: Abba! Atya!

A Szentlélek az „imádság révén tesz ismételten csodát”, amely által megtapasztaljuk, hogy Isten fiai vagyunk. Ez az imádság a „Lélek belénk árasztott kegyelme” révén működik, és ez az „imádság örömhíre”. A Lélek küldi a szívünkbe az istengyermekség érzését, aki nemcsak tudatja velünk, hanem meg is érezteti velünk istengyermeki állapotunkat. Néha egészen váratlanul és hirtelen érkezik ez a mély tapasztalat, és egészen különleges élménnyé lesz. Ezek az élmények megmutatják, hogy mit jelent valójában Isten atyasága, **amikor a szív megrendül, és a lélek átéli az újjászületést.**

Ez az intenzív élmény általában nem tart sokáig, és a lélek visszatér a rendes kerékvágásba, amikor nem érez különösebbet az imádság során. A hívő ember „Abba!” kiáltása minél kevésbé teszi boldoggá magát az imádkozót, annál inkább boldogítja az Atyát, aki meghallgatja azt, mert tiszta hit és ráhatározás van benne. E titok megvilágítása érdekében a Pápai Ház szónoka **Beethoven** esetére utalt, aki süketen is folytatta a zeneszerzést és a vezénylést, anélkül, hogy egyetlen hangot is hallott volna belőle. Amikor így dirigálta a 9. szimfónia ősbemutatóját, a mű elhangzása után úgy fordították a mestert a közönség felé, mert nem hallotta a hatalmas éljenzést. Lám, miként a sükettség sem oltja ki a zenében a dallamot, éppúgy a szárazság sem szünteti meg az imádságot, ha állhatatosan kitartunk benne – hangsúlyozta Cantalamessa atya. Arra buzdít, hogy gondoljunk bizalommal az Atya érzéseire, hogy ő mekkora szeretettel fogadja a mi imádságainkat, amikor Atyánknak szólítjuk őt.

A kapucinus szerzetes arról is tanított, hogy mit üzen a Lélek az Egyháznak. Latakiai Ignác ortodox metropolita híressé vált szavait idézte, melyet 1968-ban, egy ökumenikus összejövetelen mondott: „Ha az Egyház Szentlélek nélkül van, akkor az Isten távoli, Krisztus a múltban marad, az evangélium halott betű, az Egyház pusztá szervezet, a tekintély uralommá lesz, a küldetés propaganda, a kultusz csak felidézés, a keresztény cselekvés rabszolgák erkölcsé. De a Szentlélekkel a kozmosz felemelkedik, és sóhajtva megszűli az országot, az ember a test ellen tusakodik, Krisztus jelen van, a küldetés pünkösöd, a liturgia emlékezés és elővételezés, és átistenül az emberi cselekvés.”

Nagyon üdvös dolog az imádság előtt a csendes ráhangolódás a Szentlélek hullámhosszára, mert így étellel telik meg az imádság, és elevenné teszi az életünket.

A Szentlélek nem tesz új dolgokat, de újjá teszi a dolgokat. Nem ad új tanítást, sem új intézményeket, de megújít és éltet.”

Szabó Magda: Valóban

Mi van a fejünk felett?
Mi van? Micsoda jel?
A tavasz puha szája
csak sír, és nem felel,
és nem felel a nappal,
és nem felel az éj,-

de hallgat-e valóban,
aki csak nem beszél?

Túrmezei Erzsébet: Újévi kérés

*„Isten erejével a mázsás teher könnyű, mint a szalmaszál -
nélküle mázsás súly a szalmaszál is.”/Luther/*

Láttam, Uram!
Egyik béna volt, a másik aszott, sárga...
vagy nem volt lába...
De a Te fényed hullt a betegágyra!
Hitükkel elrejtőztek Nálad,
és úgy hordozták mázsás terhüket,
a Te erőddel, mint a szalmaszál.
És láttam szalmaszál alatt roskadókat.
Mert mázsás teher
könnyű, mint a kis szalmaszál, Veled.
De nélküled
a szalmaszál is mázsás súly lehet.
Új évbe indulok,
és nem tudom, mi vár rám.
Csak azt tudom: velem vagy, nem hagysz árván.
Csak azt tudom: utam már kijelölted.
Mint bízó gyermek, járhatok előtted.
Te mérsz ki bűt, örömet, munkát, terhet,
s irgalmad mindegyikbe áldást rejtett.
Csak egyet adj: hogy céliránt haladjak,
hogy szalmaszálak alatt ne roskadjak!
És ha szereteted mázsás teherrel
tenné próbára ezt a gyenge vállat –
segíts úgy vinni mázsás terhemet
a Te erőddel – mint a szalmaszál!

Történet egy valódi Karácsonyról. Hargitay Judit írása

(2019, facebook)

"15 éves lehettem, amikor átéltem életem legmegrázóbb karácsonyát. A 84 éves dédnagymamám (nagymamám édesanyja) haldoklott és az egész család lement a faluba, hogy velük legyünk szenteste.

Fel sem merült, hogy az ünnepet a kényelmes, kecskeméti lakásunkban töltsük és a dédnagyit kórházba vigyük az utolsó napjaira. Mi, a család mentünk le hozzá.

Nagy, hófödte december volt, a nagyszüleim házában fel volt díszítve egy arasznyi fenyőfa. Meghallgattuk lemezről a Csendes éjt (mindig azt hallgatjuk gyertyagyújtáskor), aztán együtt átmentünk egy utcával arrébb, a dédi házába.

A dédi egy hatalmas, rózsaszín dunyha alatt feküdt. Az éjjeliszekrényén egy szaloncukorral díszített fenyőág és egy szál gyertya állt, a félhomályos szoba sarkában, egy fotelben ült az orvos.

Akkor már csak órák voltak hátra dédi életéből. Amikor beléptünk a szobába, a haldokló, aszott kis öregasszony látványa olyan ijesztő volt, hogy apám ösztönösen magához húzott és a kezével eltakarta a szememet. Nagyapám halkán odaszólt neki: "Nem kell mindentől megóvni a gyereket, Gábor." Apám leengedte a kezét, én odaléptem dédihez, aki már nem nagyon tudott magáról, de amikor engem meglátott, kicsit megemelkedett a párnáról, mintha el is mosolyodott volna és erőtlenül végigsimított a karomon.

Talán negyedórát lehattunk ott, aztán a nagymamám elküldött minket, ő maradt virrasztani.

Baktattunk a főutcán, a ropogó hóban. Én megkérdeztem: "Most mit csinálunk, papa?" Nagyapám rám mosolygott: "Elmegyünk az éjféli misére, és mondunk dédiért egy imát. Az egész falu ott lesz, kívánj mindenkinek boldog karácsonyt!"

Sok ajándékot kaptam azóta, drágákat, szeretetteljeseket, de életem egyik legfontosabb ajándékát azon a hóval borított, sötét-szomorú falusi szentestén kaptam meg. A nagyapámtól, akire abban a pillanatban haragudtam is egy kicsit, amiért meg kellett néznem dédit, nem kímélt meg ettől, még az ünnepen sem.

Mégis, épp ezzel véste a fejembe, hogy a **család** nem az én tiszteletemre rendezett kívánságműsor, nem szolgáltatás, hanem vastörvény, amely alól én sem vagyok kivétel.

És ha az egyik családtag öreg, elesett, urambocsá terhére van mindenkinek – vagy épp távozni készül a világból –, akkor is vele vagyunk, mert akkor van a legnagyobb szükségünk rá. Ez fontosabb a díszkivilágításban úszó lakásnál, a bugyogó halászlénél, az ünnepi hangulatnál, az ajándék-kívánságlistámnál. És igen, fontosabb az én tinédzser lelkenél is."

Időszerű történelmi tanulság Esterházy János üzenete

„Csak az a nemzet érdemes jobb sorsra és örök életre, amely meg tudja becsülni nagyjait, és amelynek mindig szeme előtt lebeg azok példát adó munkássága!”

„Mindenszentek ünnepének emlékező magányában olvasgatom Esterházy János évtizedekkel ezelőtt leírt gondolatait, beszédeit, és próbálom megérteni azt a végtelen türelemmel és alázattal viselt sorsot, melyet keresztény emberként vállalt. Életútján keresztül a 20. század minden meghatározó történelmi eseménye – a Monarchia, az I. világháború, a trianoni tragédia, a Horthy-korszak, a nemzetiszocializmus, a II. világháború, a kommunizmus, a gulág és a csehszlovák börtönök, végül 1956 reménye – teljes egészében elbeszélhető. Sorsán, munkásságán, embermentő tevékenységén, keresztény hitén és áldozathozatalán keresztül megrendítő erővel ábrázolható a közép-európai térség népei, magyarok, lengyelek, szlovákok, csehek 20. századi szenvedéstörténete. Egy Trianon utáni felvidéki magyar ember, politikus útja, aki a közösségéért élt, és életét is adta érte.

Esterházy János nemcsak politikus volt, nemcsak közéleti ember, nemcsak embermentő és segítő, testvér- és családszerető, hanem szenvedésében, amit a börtönökben kellett elviselnie igazságtalanul, Isten szolgájává vált.

...Keresem a kötődési pontokat életéből a mai korunkhoz, és rá kell jönnöm, alig változott valami. A 21. században nem fizikai, hanem lelki háborút vívunk... A közösség szolgálata, az alázattal végzett közösségi munka egyre jobban visszaszorul társadalmunkban. ...

Fogy a hitünk. Bizonytalanok vagyunk, kapkodunk, csapongunk, háborog a lelkünk. Biztos pont kell az életünkben, és ez a biztos pont csak Isten lehet. Igen, egyre többen újra Istenhez fordulunk a kérdéseinkkel, mert nem kapunk megfelelő emberi válaszokat sem Európa, sem az ország irányítására megválasztott politikai vezetőktől. Merre sodródik az emberiség?

Esterházy János közösségszolgáló élete, munkássága, politikai pályafutása olyan tükröt tart elénk, amibe csak nagyon kevesen merünk belenézni. Milyen emberi vagy isteni erő kellett neki ahhoz, hogy abban a nyomorban és kiszolgáltatottságban, ahová a hite felvállalása és az eszméi mellett való kiállása sodorta, ember tudjon maradni? Az otthona és a vagyona elvesztése felett soha egy szóval nem kesergett, mert hitte, hogy áldozata a közösséget szolgálja. Gazdagságában is mindig adakozó volt, örült, ha másokon segíthetett. Még halálra ítéltetésében is a másokért való aggodás éltette. Ember maradt, istenhívő, életfogytiglan. A hitéhez, a nyelvéhez, a nemzetéhez való megingathatatlan ragaszkodása olyan emberi jellemet mutat, amire lehetne, és amire kell is egy nemzeti újakezdet építeni. De vajon elég bátrak vagyunk ahhoz, hogy ilyen megingathatatlan erkölcsi alapokra merjünk építkezni? Mert ha igen, akkor olyan hatalmas célt tűzünk ki magunk elé, ami nem lehet más, mint a felvidéki magyarság teljes megújulása, minden szempontból...

Újrakezdünk. Mindennap minden órájában. Ma is. Itt is. El kell hinnünk, hogy ennek a nemzetnek igenis van küldetése a világban! Ha nem ragadnánk le a kicsinyes politikai és gazdasági elvárások hálójában, ha nem a folyamatosan emelkedő gazdasági növekedés számaival elemeznénk, rájöhetnénk, hogy **erkölcsi megújulás** nélkül nemhogy egységet, de még érdekközösséget sem tudunk megteremteni. Esterházy János hitének erejével csodát tett, imáival felemelte felvidéki magyar közösségünket Isten tenyerébe. Mi, kései utódok, nem mondhatunk le, nem dobhatjuk el ezt a politikai és emberi örökséget. Kötelez minket... A megújuláshoz és a megmaradásunkhoz vezető út Esterházy János hitének fényén keresztül, és csak igazi áldozatvállalással vezethet el minket a valódi újrakezdéshez.

A nagy dolgok és a leghosszabb utak is mindig az első lépéssel kezdődnek. **Mindig van remény, amíg van születés, amíg van család.** Amíg az édesanya és az édesapa szívében öröm és boldogság van, és amíg ott vannak a gyerekek együtt. Amíg van féltés és óvás a gyermekeinkért, az unokáinkért. Amíg van magyar iskola, anyanyelv, magyarságtudat. És kell egy nagyon erős hit önmagunkban, cselekedeteink igazában és Istenben. E nélkül nem vagyunk képesek még a legkisebb csodára sem!

Esterházy János szavai és üzenete legyen a közösségünk számára mindennapi kenyér és ima: „Az ezer sorcsapás között mégis megmaradt magyarság történelméből meg kell erősödni minden magyarban a meggyőződésnek, hogy gondviselésszerű hivatottság őrzött meg azon a helyen, amelyre kerülünk, és hogy jövőnk is az isteni gondviselés irányítja. Soha el nem veszünk ha az Úristen segítségére és a magunk erejére építünk.” Az embert a maga fizikai valóságában meg lehet törni, meg lehet alázni, de a lélek mindörökké szabad marad, ha mi is úgy akarjuk. Emlékezzünk méltósággal és tisztelettel Isten szolgájára, Esterházy Jánosra!”

(**Hrubik Béla** felvidéki magyar költő, politikus írása Magyar Kurír 2021.12.12)

Az 1901-ben Nyitraújlakon született gróf Esterházy János Csehszlovákia legjelentősebb magyar mártír politikusa. Életpályája és lelki hagyatéka legalább öt nép történelmét érinti, ezek a magyarok, szlovákok, lengyelek, csehek és zsidók. Tevékenységéről ma már tények állnak rendelkezésre: nem szavazta meg a zsidók kitelepítéséről szóló szlovák törvényjavaslatot, mert embertelennek tartotta. Átlátta, hogy ez bármikor a kisebbségi magyarság ellen is felhasználható. Minden lehetőséget felhasznált mint parlamenti képviselő a magyar kisebbség jogainak védelmében. A háború végeztével a Szovjetunióba deportálták, távollétében Pozsonyban egy napos bírósági tárgyalás során kötél általi halálra ítélték, mint háborús bűnöst. 1949-ben az oroszok visszaadták Csehszlovákiának, ahol halálbüntetését életfogytiglani börtönbüntetésre változtatták. 12 évig raboskodott Csehszlovákia legkülönbözőbb börtöneiben, 1957.márciusában Mirov börtönben meghalt. Lengyel kezdeményezésre megindult boldoggá avatási kérelme.

Markó Béla: Tél

Új év, új ég, új föld, új test, új lélek,
új erdők, új mezők és új remények,
a régiek a hó alatt hevernek,
választhatsz új jövőt és új szerelmet,

új útra lépsz, mert vége van az útnak,
minden, mi volt, a hóba belefulladt,
se lábnyomok, se jelzések, se morzsák,
mit elszórtál, a cinkék felkapkodták,

ha akarnál, sem tudnál visszamenni,
ki eddig voltál, nem mutatja semmi,
most minden régít megtagadhatsz végre,

új hó terül a tegnapi vetésre,
de elmegy majd a hó, megjő a fecske,
s úgy csivitel rád, mint egy idegenre.

Szabó Magda: Január

A tó beállt, a tó türelmes,
bólint, ha a tél szól neki,
ám a patak nem engedelmes,
az fut, ha a fagy kergeti,
s mikor fehér inát harapják
a jég fogai, felkiált;
visszarengik ringó haragját
az aranyszemű vadlibák.

A hegy alját levágta a
köd fodros szélű kése: csak
a csúcs beszédes vonala,
a vár falai látszanak,
a pára tartja tenyerén,
a semmin ül a csúcs, a rom,
egy felleg kusza szövetén,
laza pára-boltozaton.

Minden fehér, csakhogy törékeny,
kemény fehér ez, nem puha.
Karját lóbálja a fenyéren
egy állig üveg körtefa.

A fia is, egy csepp bokor,
színjátszó, szűk üvegzekében,
ott cseng, nevetgél, ott guggol,
és térdét öleli a szélben

Molnár Csanád: Egy “vén alkoholista” is érdemel szeretetet...

Ne ítélj el senkit soha, nem tudhatod, miért olyan, amilyen! Még mielőtt lenéznél, megvetnél bárkit is, gondolkozz, próbáld meg beleélni magad az ő helyébe!

Erre jöttem rá, amikor megismertem Józsi bácsi történetét, akire sokáig csak úgy gondoltam: egy szerencsétlen alkoholista. A szomszéd lakásban lakott, amikor odaköltöztünk. Egy átlagos részegesnek tűnt, általában szesztől illatozva járt-kelt a lépcsőházban. Magányos, csendes embernek, aki senkivel nem állt le beszélgetni, és senki nem is járt hozzá, én is csak akkor láttam, ha véletlenül összefutottunk.

A házban mindenki leírta, egy hülye, vén alkoholistának tartották.

Az, hogy nem keveset iszik, tény, de rajtam kívül soha senki nem kopogott be hozzá semmiért... Igaz, hogy én is csak azért, mert elutaztunk egy pár napra, és meg akartam neki adni a telefonszámom, hogy ha bármi történne – például beáztatják a lakást -, el tudjon érni. Jól tettem, hogy átmentem hozzá: hatalmas pozitív csalódás volt.

Megismerhettem egy embert, akinek igenis oka van arra, hogy olyan, amilyen. Behívott magához 1,5 szobás, de barátságos otthonába, szó szót követett, és végül úgy megeredt a nyelve, hogy elmesélte élete több mint 80 évének a történetét.

Lassan 60 éve már, hogy megnősült, boldog házasságban éltek a feleségével, született két gyermekük, akik egészségben, tökéletes családi közösségben nőttek fel. Boldogságuk valószínűleg évtizedekig tartott volna, ha nem veszítik el mindkét gyermeküket egy autó-balesetben.

Ettől azonban kettétört az életük. A felesége belebetegedett a tragédiába. Természetesen Józsi bácsit is meggyötörték az események, de igyekezett tartani a lelket a párjában, próbálta kihozni a depresszióból, ám kísérleteit nem koronázta siker. Szakemberhez nem fordultak, nem is fordulhattak, hiszen a kicsi faluban nemhogy pszichológus nem volt, de még körzeti orvos is csak hetente kétszer rendelt. Végül az asszony egy nap véget vetett az életének.

Ezután Józsi bácsi eladta a házat, nem bírta tovább ott élni. Az ivásra pár hónappal azután szokott rá, hogy egyedül maradt– ezen nem lehet csodálkozni, hiszen aki elveszti a családját, az mindenét elveszíti. Ő is úgy érezte, hogy senki és semmi, akinek nincs semmije és senkije... Egyik nap olyan volt, mint a másik, egyik álmatlan éjszaka úgy telt, mint a másik.

Altató nem használt, antidepresszánt nem szedett, ezért, hogy el tudjon lazulni, azt választotta, hogy iszik pár pohárka bort... Aztán az a pár pohárka két üvegre bővült, az lett a mindennapos nyugtatója, álmhozója. Egy idő után már napközben sem tudott józan maradni, így nem kellett emlékeznie, bánkódnia az élete alakulásán.

Nem ivott annyit, hogy csúszva-mászva közlekedjen, soha nem kellett hazavinni, de a belőle áradó illatok elárulták, hogy alkoholizál. Amíg nem mentem át hozzá, amíg nem tudtam meg, hogy ki is ő valójában, addig én is

csak egy alkoholistát láttam benne... Mostanra viszont megváltozott a róla alkotott kép.

Megismertem az ide vezető okokat, és már tudom, hogy bizony ő egy igaz ember, csak épp olyan tragédiák érték, amiket nem tud józanul elviselni.

Persze, tudom jól, hogy a traumákra nem az ital a megfelelő megoldás. Neki azonban nem maradt senkije, aki megakadályozta volna abban, hogy erre az útra lépjen, és okosabb ötleteket adjon a tragédia feldolgozására. Úgy érzem, miután megismertem az élettörténetét, kicsit felelősségemmé vált, hogy törődjek vele – így megbeszéltük otthon a családdal, hogy ezen túl minden nap beszélget vele valaki egy kicsit.

Sőt, a karácsonyi ünnepek alatt sem hagyjuk magára. Ha pedig már figyelünk rá, próbálunk segíteni a leszokásban is. Hogy miért? Mert bármelyikünkkel történhet hasonló. És ha egyszer ilyen helyzetbe kerülnék, végtelenül hálás lennék azért, ha akkor is emberként tekintenének rám.

Simon István: Csillagot láttam

Csillagot láttam a szemedben –
egy könnycsepp volt
kibuggyanóban,
még rá is csodálkoztam hosszan,
és fájdalmasan megszerettem,
mert én okoztam.
Mert az életem annyi botlás,
és mennyi álmom a romhalmaz:
a könnyed kellett, amíg hallgatsz,
egy tiszta csillag, hogy azon láss
és légy irgalmas.

Kis csepp, a harmaté, ha ennyi,
ám benne fájdalmad a tenger,
mégis túrted, hogy hideg szemmel
ne ítéld azt, akit szeretni
akarsz, mert ember.
S éreztem, megszorítva formás
kezedet – mellyel letörölted –
hogy olyan kapocs rajta a könnyed,
mint ami kicsi hegyi forrást
óceánokkal összeköthet

Karinthy Gábor: Rejtvények

Én magam fellobbanok,
felszállok és azon nyomban
el is tűnök, de nyomomban
itt marad sok apró dolog.
Mindenféle formájúak.
Könyvek, kopott támlájúak,
nagy ív üres papirosok.
Ruhák, mik még őrzik bőröm
érintését, doboz, irka,
ujjam nyoma terítőkön
fésű, szappan, meg borotva,
függönyrojt, hervadt virágok,
pohár és régi újságok,
rajzok, képek és fényképek,
polcok, kis asztal és székek,
és fiókok, s bennük árva
tört tárgyak, csattok és spárga,
aztán kilincs, mit megfogtam,
ajtó, amit kinyitottam,
kűszöbök, miket átléptem,
üvegek, miken átnéztem,
kis vaskályha, mit megraktam,
virág-váza egy ablakban,
amit láttam valamerre,
pille, ki rászállt kezemre,
s kit megöltem és eldobtam
valaha kicsiny koromban,
s ki a porba keverődött
réges-rég eltemetődött,
orvosságos skatulyáim,
színes hálópizsamáim,
tányérok, amikből ettem,
s amiket kezembe vettem:
villa, kés, kanál és olló,
cérna, gomb és más hasonló
fontos eszköz, notesz, bicska,
s egy régi-régi talicska,
melyet én néha tolhattam
a zuhogó déli napban,

a nyaraló utcáin át...
A süppedős dunnák, cihák,
melyek közt aludtam s párnák...
És azok a furcsa ábrák,
amiket már kicsi korban
különös kedvvel rajzoltam –
Itt maradnak mind utánam!
Vizsgálgassátok meg mindet,
míg röpít fenn két láng-szárnyam,
s olykor-olykor visszaintek,
jól nézzétek meg ti itt lent
e tárgyakat, forgassátok
őket meg és kutassátok
át a helyeket, hol jártam,
míg röpít fenn két láng-szárnyam,
s mind messzebbre tűnök, kékes
távolokba, végtelenek
hullámos árján lebegek,
orrom, szemem, szám kitágul,
ami teher volt: alá hull...
Áttetszővé válok, s szállok
száz határtalan határon,
két karomat szerte-tárom,
ujjaimat is kinyitom...
De ti már nem láttok bizony!
S amit építeni kezdtem,
azok a tetőtlen várak
itt maradnak s visszavárnak
mindörökké! S szerszámaim,
ásóm, vésőm, csákányaim,
kalapácsom, meszes-vödröm,
itt maradnak mindörökkön
köztetek! És ábráimat,
százféle figuráimat,
szanaszét amik hevernek –
alaprajzok, félkör, négyzet,
gyűrűk, égőszín remények,
emlékek, kéjek – tinektek
itt hagyom örök rejtvénynek...

Varázsgyűrű – keleti tanmese

Egyszer volt, hol nem volt, élt egyszer egy nagy király. Birodalma olyan hatalmas volt, hogy lassan már tényleg csak egy király élt a Földön, mindenki más az ő alattvalója volt. Azt gondolnánk, az ilyen gazdagsággal megáldott ember a legboldogabb az ég alatt, de mesénk királya nem érezte így.

Hiába volt a sok kincs, az ezernyi feleség, a gondtalan élet ígéretes reménye, a királyt különös betegség gyötörte. Nem testi kínok miatt volt elkeseredve, vagy gyógyíthatatlan kór fertőzte volna meg, hanem lelkét hánykolta különös természete.

Volt reggel mikor úgy ébredt, hogy az öröm mérhetetlen hullámai árasztották el. Szinte önkívületben szaladt ki a palota kertjébe és mindenkit magához ölelt volna, ha lehetősége lett volna rá. Dalolt, énekelt, megállás nélkül beszélt, még a legszomorúbb embert is képes volt mosolyra deríteni. Az udvari nép szerette, mikor ilyen volt a király, de gyakran tartottak attól is, hogy végtelennek tűnő örömmámorában kárt tesz önmagában, annyira meggondolatlanul viselkedett.

Aztán eljött az este és másnap, mintha csak valami gonosz varázslat történt volna az éjszaka során, a királynak tovatűnt a felhőtlen boldogsága, könnyes szemekkel ébredt és szívét ismeretlen bánat és szomorúság öntötte el. Szenvedett a király a végtelen boldogság és a feneketlen bánat gyötrelmei között. Amikor épp nem volt sem ilyen és sem olyan a hangulata, harag és düh fogta el elátkozott sorsa miatt. Miért nem lehet olyan ő is, mint a többi egyszerű ember? Egyszerűen bánatos és egyszerűen boldog.

Orvosokat hivatott a világ minden szegletéből, hogy gyógyírt találjanak betegségére. Jöttek is a kuruzslók, a tudós orvosok százával, de a király bajára semmi sem hatott. Nem volt pirula, gyógynövény vagy forrásvíz, ami orvosolta volna a király lelkét emésztő betegséget. Szerencséjük volt a próbálkozóknak, hogy a király éppen a boldogság mámorában úszott, mert ha a haragos pillanatában jönnek gyógyítani, akkor biztosan mindenki a fejét vesztette volna. Aztán mikor elment az utolsó orvos is, a király megint a bánat feneketlen kútjába zuhant. Ült a trónján a karfára támaszkodva és csak bámult üveges szemmel maga elé. Egyszer csak szél libbentette meg a terem égisz égisz függönyét és a hatalmas ajtón egy ősz szakállú öregember lépett be. Lassan a király elé sétált, nem vetett árnyékot a márvány kövezeten.

- Uram királyom, jöttem, hogy meggyógyítsalak!

A király meg sem mozdult, tovább támasztotta bánatos fejét a trón karfáján és csak a szemét emelte a váratlan vendégre. Az ősz öreg fellépdelt a lépcsőn és kinyújtotta a kezét a király felé. Tenyerében egy gyűrű volt. A király felült a trónon, elvette az ékszer az öreg kinyújtott kezéből és az ujjára húzta. Pont illett rá. Halvány mosoly jelent meg a király arcán, ahogy a gyűrűt forgatta és nézegette, és örökre meggyógyult.

A gyűrűn egy vésett felirat volt olvasható: **Ez is elmúlik egyszer.**

Hogyan tovább? Mit hoz a jövő?

Életünk fordulópontjain, de az új év kezdetén is eszünkbe jutnak ezek a kérdések. Egy éve még reménykedve néztünk a jövőbe a SARS járvány elleni vakcinák megjelenésekor, hogy visszatérünk a normális életünkhöz, de még most is a járvánnyal és halállal riogat minden média. Ma már a 3., 4. és még kitudja hány oltás szükségessége is eldöntöttnek látszik. Az életünk már nem lehet a korábban megszokott. Ez eddig is így volt, de az utóbbi században nagyon felgyorsultak a változások.

Jókai Mór a jövővel kapcsolatos elképzeléseiről is írt idősebb éveiben. Az 1870-es években született *A jövő század regénye* c. műve érdekes dokumentum arról, hogyan képzelte el az író az elkövetkező évszázadot.

Az 1952 és 2000 között játszódó regény műfaját és koncepcióját tekintve is rendhagyó alkotás; értékelésével és elemzésével az irodalomtörténet mindmáig adós maradt, sőt a mű 1945 után tiltó listán szerepelt. Csak 1982-ben jelenhetett meg kritikai kiadása.

A regény túlzásai, illúziói ellenére hűen tükrözi egy nehéz kor félelmeit és reményeit. Sokszor naivak, mesterkéltek az író elképzelései a jövő társadalmáról, de ha nem is következtek be a megjósolt történések, azért a szerző határtalan humánuma, a megteremtendő világbékébe vetett hite tiszteletreméltó. A békés alkotásra törekvés, a tudományra alapozott folyamatos fejlődés, a világmindenség még tökéletesebb megismerése ma is elérendő cél.

Rövid részlet Jókai Mór: *A jövő század regénye* c. művéből

„...*S amint lazul a családi élet, úgy szaporodik az ó-világ népessége s mentül több az ember, annál kevesebb a kenyér. Lassanként kivágnak minden erdőt, felszántják a helyét, kiásnak minden völgyteknőt, kihordják belőle a kőszenet, a természet emlői pedig nem kifogyhatatlanok, mint az ősmesék hírlelék; a kizsarolt földön egymást érik a rossz termést adó évek, az égalj maga is mostohára változik az erőszakos erdőpusztítás miatt, s a kőszén ára száz év alatt megnégyszereződik. Az ó-világ embere éhezik és fázik. Itt a harc az ember és a föld között.*

Ez pedig az elsőnek a vereségével végződik. A túlnépesült ó-világ kiömlieszi szélein a tajtékot. S mindaz, amit magából kivet, siet az új-világba. Ott még van tér elég. A jezsuita s a philosoph, a trónvesztettek pereputtya s a száműzött lázadók; a feltörekvő iparos, és a szédelő csaló, a szabadelvűség mártirjai és a sarlatánok, a találmányok lángelméi és a hóbortok futóbolondjai, a német és orosz kozmopoliták s az apró népfajok elégületlenei ott találnak korlátlan szabad tért okos és bolond eszmék, üdvös és kárhozatos vállalatok megindítására. S ez elemek túlszaporodása megváltoztatja Amerika mostani jellemét. A sok hazasíró eszme befolyást követel Európa

ügyeibe. S ez Észak-Amerikának könnyű lesz. A közlekedés tökéletesülte közel viszi hozzá az ó-világot. Nagy hadsereget nem kell tartania, mert a fél világrészben, melyet elfoglal, sehol sincs szomszédja, ha Kanadát és Mexikót is bekebelezte; pénzforrásai kifogyhatatlanok, földje gazdag, bevételei kiadásait hússzorosan túlhágják, s nincs kötelezve senki iránt, az óvilágban se érdek, se barátság, se szövetség, se adósság, se elvrokonság, se hitközség, se nemzeti rajongás, se múlt, se jövő által. Fel is használja azt a helyzetét, s befolyásának egész világterhével ráfekszik Európára. *Íme az örök harc az ó- és új-világ között.*

És most gondoljunk hozzá, hogy még száz év múlva is lesznek emberek – sokan lesznek –, kik hazájukat szeretik, kik az emberiség nagy bajait orvosolni törekszenek –, kik a néperkölcst nemeseítik –, kik a felvilágosodást terjesztik –, kik a semmiből teremteni, az embererőt istenerővé emelni igyekeznek; – a „közügy” gárdája még mindig „légió!”, de ezekkel szemben fog állani az a másik óriás, akinek neve a *Nihil*, a *Semmi*, aki nem hisz semmit, se Istent, se hazát, se nemzetet, se túlvilágot, se államot, se emberi törvényt, se családot, se becsületet, se költészetet, aki megtagadja a múltat, nem bánja a jövődőt, akinek nincs más célja, mint a *mai nap*, más ura, mint az *én*, más törvénye, mint azt tenni, ami neki *jólesik*.

Íme, itt az örök harc „Isten” és az „állat” között – mindkettő emberi alakban. Nem így kell-e ennek következni száz év alatt?

Ez nem fantázia, ez nem prófécia, ez tudat! ez *ismeret!* S nem önkényt jön-e e tudat nyomában az a *hit*, hogy ez nem folyhat örökké így?

Ezen a hiten alapul az a mű, amit írok. Regényem két részre van osztva, az egyiknek címe az „örök harc”, míg az lehetetlenné válik; a másíknak címe az „örök béke”, midőn az kényszerűséggé lesz és megvalósul.

Igaz, hogy egy hipotézisre van építve az egész. Egy *találmányra, mely világot át fogja alakítani.*

Tudom, hogy ezért azt fogják rám mondani, hogy „bolond” vagyok. Hanem hát igen jó társaságban leszek az, *Fultonra* 1805-ben kimondta a *párizsi tudományos akadémia*, hogy „bolond”, mert azt állította, hogy gőzzel lehet hajókat hajtani. *Greyre* a vasutak eszméjéért 1815-ben az *Edinburgh Review* kimondta, hogy „bolond”. S *Stephensont* a gőzmozdonyáért az *angol parlament előkelő tagjai* az örültek házába akarták csukatni 1825-ben.

Én tehát hiszek annak a találmánynak létrejövetelében, amiért *Daedalus*tól elkezdve *Coxwellig* és *Lamountainig* annyian keresték az ég rejtélyeinek megoldását, s jártak az égben, nem találva, amit kerestek. Egyszer majd megtalálja valaki.”

№ № № №

Kapui Ágota: Jövők asztalára

Ingünk vásznában szent hideglelés
az anyanyelv, mely bőrünkhöz tapad.
Mint útra termett garabonciás,
cipeljük létünk szent küldetését,
múltunk reccsenő hangjait tekerjük
szüntelen a lélek szomorú
kintornáján.

E modernségtől szemmel vert világban
száz alakban küzdünk a szavakért
kardélre hányva a földalatti mozgalmakat,
a gerilla szóvetés megannyi támadását,
a hangsúlycsúszdák katapultjait
ereszkedő mondatainkban.

Adj Uram csalogány nyelvet a magyarnak!
Kend be mézzel igéink mindkét oldalát,
tedd fogyaszthatóvá az ikes ragozást,
és főneveinket adogasd falatnyi rendben
szánkba, cseppnyi borssal, sóval,
kakukkfűvirágok bódult illatával
fűszerezd újra létünk lényegévé
elkoptatott jelzőink
füstbe ment zamatát!

Taníts meg minket újra az anyanyelv ízére,
cseppenként adagold elménkbe a múltat:
beszédünk borostyán aszúját,
szerelmes szavaink dús párlatait!
Érezzük ajkunkon az ébredő motyogást,
rágcsáljuk hosszan a roppanós beszédet,
szegényülő nyelvünk szárazkenyér-ízéhez
adjuk hozzá a lét buzgó kovászát,
hogy jusson majd karéjnyi ima,
morzsányi köszönés,
csenddé foszló mosoly
jövők asztalára!

Berényi Mihály: Megalkuvás

Ne csábítgass a hegyekkel!
Ilyen lábbal nem megyek el
zord csúcsokat ostromolni!

Pedig hajdan de szerettem!
Veled kézen fogva... ketten...
a mennyet is körüljártuk

Ma a lábam boldog, örül,
ha battyoghat a domb körül.
Ez az élmény! Oda menjünk!

Kányádi Sándor: Szürke szonett

meg ne tévesszen mosolyom
senkit az égvilágon
magamat rég nem áltatom
s tégedet se barátom

de önnön rettegéseim
miért vetítném rátok
inkább mosolygok feleim
akár a légtornászok

kihúnyóban a csillagunk
ezen a korhadt kupolán
félve nézek a mélybe

isten csodája hogy vagyunk
mosolyogjatok vissza rám
nincs a csodának vége

Ha be akarsz pillantani az emberek lelkébe és meg akarsz ismerni valakit, ne azt figyeld, hogyan beszél, hallgat, sír, vagy hogy megmozgatják-e a nemes eszmék, hanem azt, hogyan nevet.

Aki szívből tud kacagni, jó ember.”

(Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij

V I C C O L D A L

Szent Péter kinéz a Mennyország ablakán és megszemléli a két bejárati ajtót. A "papucsférjek" felirat előtt hosszú sor kígyózik, amit elégedetten nyugtáz, majd meglepve veszi észre, hogy valaki beállt a "nem papucsférjek" ajtó elé. Odalebeg és megkérdezi a bátor embert:

- Fiam, mit csinálsz Te ebben a sorban?
- Én? Nekem az asszony mondta, hogy ide álljak!

A vizsgálat befejeztével a fogorvos azt mondja a páciensnek:

- Megkérhetem, hogy üvöltsön 2-3 jó hangosat?
- Miért tenném doktor úr, hiszen egyáltalán nem fáj!
- Igen, de még tele van a várószoba betegekkel, én pedig meg szeretném nézni 5-kor a focimeccset!

Egy harsányan nevetgélő gyerekekkel teli mikrobusz átmegy a zebrán, és majdnem elüt egy férfit. A férfi felháborodva kiáltja a női vezetőnek:

- Hé, hölgyem, nem tud vigyázni?

A nő lelassít, letekeríti az ablakot és visszakiabál:

- Miből gondolja, hogy mind az enyém?

A zsidó-arab háborúban egy izraeli tank üldözi az arab géppuskást, aki sorozza ugyan a tankot, de nem tudja átlőni. Fegyveréből egy idő után kifogy a lőszer. Nincs mit tenni, megáll, és várja a halált. A tank teteje kis idő után felnyílik, előjön belőle az izraeli katona.

- Na, mi van, kifogyott a lőszer?
- Allahu akbar. Igen.
- Na, és akarsz venni?

A rabbi korholja egyik hívét:

- Mondd csak, mikor térsz már jó útra?
- Már késő, rabbi, már késő...
- Ahhoz soha nincs későn!
- Akkor meg ráérek, nem?

A tanító néni megkérdezi az egyik nebulót:

- Na, mennyi kétszer kettő?
- Az attól függ, hogy vételnél, vagy eladásnál...

Ha valaki mellébeszél, annak két oka lehet: vagy gőze sincs, hogy miről van szó, vagy pontosan tudja.

Csináltattam egy tetőablakot a lakásomban. A felettem lakók nagyon dühösekké lettek.

A nejem szerint túl kíváncsi vagyok. Legalább is folyton erről írogat a naplójában.

Már majdnem megvettem a „Pozitív gondolkodás előnyei” című könyvet, de aztán arra gondoltam, ugyan mire lenne jó?

Csak a hangom miatt nem lettem énekes.

Az anyósom gyakran mondogatja, hogy nőies vagyok. Nem zavar, mert hozzá képest tényleg.

A feleségemmel mindig fogjuk egymás kezét, ha megyünk valahova. Ha elengedem, rögtön vásárol valamit.

- Feri bácsi, most megmérem a vérnyomását.
- De hát a múlt héten mérte, Doktor Úr!
- És akkor mennyi volt?
- Ezer forint, de most nincs pénzem.

A katolikus pap tréfásan megkérdezi a rabbit

- Barátom, mikor eszel már egy kis disznóhúst?

Erre a rabbi:

- Majd a Te esküvődön, koma.

Az ügyvéd a kórházban halálos betegen a Bibliát lapozza.

- Maga mit csinál? – kérdezi az orvosa.
- Joghézagot keresek...

Pistikét elküldi az apja: -Fiam, itt van festék meg ecset, Fesd át az ablakodat.

20 perc múlva jön is a gyerek:

- Apu, a keretet is?

Színházba indultunk a férjemmel, így taxit hívtam. Mielőtt a kocsis megjött, kiraktam a macskát a házból, de azonnal visszaszökött és felrohant a lépcsőn. A férjem a macskát szólongatta, mikor megjött a kocsis. Nem akartam elárulni, hogy a ház üresen marad, ezért mentegetőzőve mondtam:

- A férjem felszaladt a mamától elköszönni.

2 perc múlva jött a férjem dühösen:

- A vén dög bebújt az emeleti szobában az ágy alá. Egy vállfával kellett kikergetnem.

A szilveszteri buli már javában tart, megy a zene, a tánc. Egy fiú odamegy az ott ücsörgő lányhoz: - Veled nem táncol senki?

- Nem.

- Akkor feltennéd a virslit főni?

Sándor György humora:

Ma reggel arra ébredtem, hogy már nem alszom...

Becsaptam egy ajtót. Azt mondtam neki, hogy nyitva van.

Neked, mint kívülállónak, mi a véleményed az intelligenciáról?

Az embernek három korszaka van: ifjúság, felnőttkor, és a „remekül nézel ki” korszak...

Az öregségnek két fő tünete van. Az egyik a memóriazavar... a másikat elfelejtettem...

Az élet olyan tragikus. Az egyik nap még itt van az ember, a másik nap szintén...

A második házasság az optimizmus győzelme a tapasztalat felett...

Isten csodálatos alkotása vagyok, elvégre elsőre bőrkötésben adott ki...

Hatalmas kagylógyűjteményem van, amit csak úgy elszórva tartok a világ tengerpartjain. Talán már láttad is...

Itthon azért olyan lassú a vasúti közlekedés, mert meg kell őriznünk a nagy ország látszatát...

A gazdaság a szakadék szélén áll, de jövőre egy nagy lépést teszünk előre...

Akkora köd van, hogy a rendőrök a jelzőlámpa szélén ülnek, onnan kiabálják a színeket...

A cukrász a selejtet habbal takarja be, a kőműves habarccsal, az orvos meg földdel...

A kenderkötéllal való akasztás függőséget okoz...

Olyan nincs, hogy valami nem sörnyitó...

